

HAHMOJA HISTORIAN PELIKENTILTÄ – NRO 2

Henkilöjuttuja SIUta ja sittistä kronikasta

Tuukka Talonen Turuust

Turun Seudun Invalidien istumalentopalloilijoiden kantavia voimia neljällä vuosikymmenellä on ollut Tuukka Talonen. Tuukan kotivetriinissä Herukkakujalla Turussa on kolme kultaista, neljä hopeista ja kuusi pronssista SM-mitalia – kuten muutamalla muullakin turkulaispelaajalla.

Tuukka osallistui TSI Turun istumalentopallojoukkueen peleihin SM-tasolla 1960-, 1970- ja 1980-luvuilla ja mm. veteraanien SM-kisoihin vielä Lappeenrannassa keväällä 2001. SM-tason pelien lisäksi Tuukka ja Turku pelasivat menestyksekkäästi lukuisissa muissa kotimaan kilpailuissa ja turnauksissa sekä ulkomaisissakin peleissä. Tuukka oli myös mukana miesten maajoukkueen alkuaikojen otteluissa mm. Ruotsin mestaruuskisoissa – Solna-kisoissa.

Tuukka Talonen sairastui polioon vuonna 1946 ja liittyi Turun Seudun Invaliidiyhdistykseen vuotta myöhemmin. Vuonna 1949 Tuukka avioitui Kirstinsä kanssa ja pari sai tyttäret Tuiren ja Seijan. Vuonna 1950 Tuukka meni töihin Valmetin Pansion telakalle, aluksi varastokirjanpitäjän ja myöhemmin varastotarkkailijan ja ostajan tehtäviin. Uraa kesti työkyvyttömyyseläkkeelle jäämiseen – vuoteen 1984 asti.

Lahden Seudun Invalidit ry

Vuoden 1967 Suomen Herrasmiesmestarit - TSI Turku. Mitalistit vas. Väinö Helle, Tuukka Talonen, Armas Koponen, Kalevi Tuominen, Valde Martikainen ja Pentti Kortelahti.

Istumalentopalloharrastuksen Tuukka aloitti 1960-luvun alkuvuosina. Aluksi lentopalloa pelailtiin yhdistyksen järjestämän jumpan yhteydessä – ilman sen kummempia sääntöjä – ihan vaan pelaamisen ilosta.

Helvi Vesän ja Helga Kärkösen tuotua Turkuun Järvenpään ammattioppilaitokselta saamansa säännöt – niitä monisteltiin ja palloilusta alkoi tulla järjestäytyneempää ja pelillisempää toimintaa. Vuosina 1964 – 1965 turkulaisilla oli yhteistyötä ainakin Tampereen yhdistyksen kanssa istumalentopallon tiimoilla. Alkuvuodesta 1966 Turussa sitten jo järjestettiin istumalentopallon toinen SM-turnaus liiton talvipäivien yhteydessä. Tuukka tovereineen nappasi kotikisoista jo toiset Suomen Mestaruusmitalit - hopeamitalit – tamperelaisten voittaessa. Aikaisemmat mitalit – pronssiset - Turku nappasi heti ensimmäisissä SM-kisoissa Pajulahdessa vuotta aikaisemmin.

Tuukka Talonen on kertonut, että turkulaiset menestyivät noina 1960-luvun vuosina kisoissa aika hyvin, koska hänellä ja Juhani Laaksosella oli joukkueeseen vaadittu 80 prosentin invaliditeetti. Vuoden 1970 jälkeen turkulaiset ottivat turnauksiin osaa vaihtelevalla menestyksellä. Pelaajaporukka vaihtui vuosittain runsaasti.

Tuukka Talonen itse toimi Turun joukkueen yhteyshenkilönä Suomen Invalidien Urheiluliiton asioissa aina 1990-luvun alkuvuosiin saakka. Turkulaisten pitkäaikaisena ja menestyksekkäänä istumalentopallovalmentajana toimi Heimo Tuominen.

Istumalentopallotoiminta Turussa hiipui hiljalleen. SM- ja 1-sarjassa pelattujen vuosien aikana pelaajat ikääntyivät ja pitkät pelimatkat eivät enää oikein miehiä kiinnostaneet. Salivuoro ja pelaaminen kuitenkin jatkui kerran viikossa – ja palloa paiskittiin enempi omaksi iloksi ja kunnoksi.

Tuukka Talonen lopetti oman pelaamisensa vuoden 2005 keväällä – yli 40 vuoden pallottelun jälkeen, toistuvien huimauskohtausten takia. Lentopalloharrastus Turussa päättyi syksyllä 2009 – toivottavasti kuitenkin vain tilapäisesti.

Tuukka Talonen

Tampereen Työväenmuseo Werstaan näyttelyvitriinistä löytyi talvella 2008 – 2009 pergamenttikäärön muotoon pahville tekstaittu Turun Invalidien Yhdistys ry:n Tampereen Seudun Invalideille osoittama runonpöytä, joka hienosti kuvaa tuon ajan istumalentopalloilun pelin henkeä.

Tampereen Seudun Invalidit ry istuvat lentopalloilijat

*Taistossa armoa pyydetty ei, ei annettu
oli areenalle henki reipas kannettu
kamppailu sekoitus leikin ja toden
lie pempussa tikkuja urhon monen
vaikk' on känsänä peppu, niin jokainen heppu
uusinnas' huippuun on valmennettu.*

*Huutosakit ol' mukana - totta - (jukoliste)
ne tunnelman kattoon monesti pisti
oli tulos mikä oli, ain' huumori yllä
halu jälleen koittaa on kaikilla kyllä
kiitos käynnistä vain ja uudelleen toiste
kallis on ystävyys ja - jokainen piste*

Turussa huhtik. 3 p:nä 1965, Turun Invalidien Yhdistys ry

Oli tulos mikä oli..., se ei ainakaan ole tiedossa. Hienoa kuitenkin, että edellä olevan kaltainen tervehdys yli 50 vuoden takaa on tallella - ja tallentunut myös museon kokoelmiin Tampereelle.